

Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirakstjóri: Kristján Dahl
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov

Bláðólk: Randi Jacobsen - Dagny
Joensen - Tórlinn Smith -
Hilmar Jón Hansen -
Jóhanna Eidesgaard

Útgevari: P/F Sosialurinn
Útgáfing: P/F Sosialurinn
Prent: P/F Pressan 1981

Bústaður: Argjavegi 26
Argjum
Tíðindi: 11820
Telefon: 11820

Postadr.: Póstmaga 76
110 Tórshavn
Telefax: 14720

Valið í Suðurafrika

Í oddagreinini í gjár nomu vit við tvey týðandi val, sum vera um okkara leiðir í hesum árinum, nevniliga lögtingsvalið og fólkatingsvalið. Serstakliga viðgjørdu vit leiklutin hjá einum komandi danskari stjórn í føroyskum og donskum viðurskiftum. Vit mettu tað vera stórt spell, at danski forsætisráðharrin ikki hevur vitjað í Føroyum ella kemur henda vegin í hesum árinum, nú júst føroyskir spurningar eru so nógv frammi í Danmark. Og nú føroyingar eisini hava serligan tørn á, at danski politikarar og ikki minst stjórnarleiðarar hava so gott innlit í føroysk viðurskifti sum gjørligt.

EITT annað val, sum vit føroyingar eisini eiga at geva gætur, hóast tað ikki beinleiðis fer at hava ávirkan á viðurskifti í okkara landi, er komandi valið í Suðurafrika. Men sum partur av altjóða samfelagnum eiga vit kortini at geva hesum valinum ans, tí tað kann fáa ávirkan á spenningin í heiminum sum so. Tess størri ruðulleiki á tí annars tilafturskomna afrikanska kontinentinum, tess størri ábyrgd fer tað at leggja á vesturlendskar stjórnir. Uppreistur og borgarakríggi í stórum parti av Afrika kann skjótt forkoma tí mesta av tí, sum eitt nú Vesturlond og altjóða felagskapir hava verið við til at byggja upp. Tað er tí inniliga vón okkara, at kollveltandi valið í Suðurafrika, ikki fer at elva til uppáftur størri ruðulleika í Afrika. Tað hevur Afrika ikki ráð til, og

neyvan heldur heimurin uttanum. Tvørturímóti mugu vit vóna, at júst hetta valið fer at vinda útviklingina í Afrika sum heild, soleiðis at eitt demokratiskt Suðurafrika fer at vera slóðbróttarin og fyrildómur fyri einum rættvisari og menniskjanligari Afrika.

HVÍ í heila tikið seta kykran á eitt so fjarskotið land kundi verið spurt! Jú, tí hetta er eitt tað einasta landið í heiminum, sum heilt fram til okkara tíð, hevur praktiserað rasuskiðnað í sínum almenna politikki. Og tá hetta landið sum eitt nú ein av heimsins størstu framleiðarum av gulli hevur stóra ávirkan á altjóða búskapin, so er tað greitt, at væl verður fylgt við, hvat hendir í hesum landinum. Apartheidskipanin hevur verið mett og verður tað framvegis at vera nakað av tí mest óndsinnaða, ið ein tjóð, ið annars kallar seg siviliserað, dagliga fremur í verki. Undir hesi skipan er ein meiriluti av fólkinum - tí hann hevur svartan húðalit - vorðin kúgaður og vanvirður av einum minniluta av vælstandandi hvítum borgarum.

HÓAST Suðurafrika liggur fjarskotið í mun til okkum, so er tað ein sannroynd, at eisini føroyingar eiga sín leiklut í, at Apartheidskipanin nú so smátt er við at bliva avtíkin. Altjóða boykottið av suðrafrikanskum vörum ol. hevur havt stóran týdning í stríðnum móti apartheid. Og hesum stríði vóru eisini føroyingar við í, hóast tað tó vóru tey her á landi, sum ikki ynkstu at virða hetta altjóða boykott. Ein kann í dag

siga, at hóast okkara leiklutur hevur ikki verið tann stóri, so hevur hann eisini verið partur av tí altjóða solidaritetinum við tey svørtu í Suðurafrika móttvegis tí ómenniskjanligu apartheidskipanini.

NÚ er tað so komið hartil, at fyrsta frælsa valið skal haldast í landinum, og fyrri fyrstu ferð í søguni sleppa tey svørtu nú til atkvøða. Tvs. at tey nú sleppa at vera við til at avgera framtíðar lagnuna hjá sær sjálvum og vera við til at forðeila samfelagsgóðdarnar. Hetta er úrslitið av tí einastandandi og fyrirmyndarliga dialoginum, sum hevur verið millum fremsta hvíta og svarta leiðaran. Vit kunnu ikki annað enn fegnast um, at hesir báðir leiðararnir hava víst so stórt skil og skynsemi í hesum sera torføra máli og at tað loksins eydnaðist teimum at áseta ein dag fyrri tí fyrsta veruliga valinum í landinum, sum er seinast í apríl.

KORTINI eru langt frá allir trupulleikar harvið loystir. Tvørturímóti stendur nógv stafi til at bresta. Spenningurin millum teir hóvliga og tey viðgongdu er størri enn nakrantíð og kann fara at seta eld í tað heila, so alt landið endar í einum blóðugum borgarakríggi. Men hetta er so tann kjansurin, sum teir báðir leiðararnir taka. Teir hava longu innsæð, at tað at lata standa til fer at verða uppáftur vandamiklari fyrri framtíðina hjá hesi tjóð. Og tað er framtíðina hugsað verður um, tá de Klerk og Mandela royna at stinga ein heilt nýggjan politik út í kortið.

HER er eingin vegur aftur. Tað er bert ein vegur, og tað er frameftir og tvs. fullkomin avtøka av apartheidskipanini og íverksetan av einum demokratiskum stýri, har allir landsins borgarar hava líka rætt. So má tað næstan kosta, hvat tað kosta vil. Tí alt annað fer at gera kostnaðin túsdunfals dýrari upp á longri sikt. Tí er tað gott, at teir báðir leiðararnir ikki lata seg taka av fótum av teimum mongu hendingunum, sum hava verið í seinastuni, og har viðgongdir á báðum síðum royna at gera alt fyrri at forða friðargongdini. Hetta er tað sama, sum vit uppliva í so mongum øðrum londum við, har minnilutabólkar - fyrri at verja síni fanatisku, ódemokratisku og oftani órættvísu sjónarmið - drepa ósek menniskju. Hetta síggja vit ikki minst í Ísrael, har júst fanatísk umboð fyrri minnilutabólkar báðumegin royna at forða fyrri eini friðargongd, sum má koma fyrr ella seinni og sum er einasti útvegur fyrri at fáa frið í økinum upp á longri sikt.

LÍKA lítið sum vit kunnu taka undir við fanatiskum Hammasterorismum og ortodoksum jødum í Ísrael, líka so lítið eiga vit at taka undir við rasistunum á høggravonginum í Suðurafrika og teimum viðgongdu svørtu, sum royna at seta kílir í friðarroyndirnar. Eitt val og annað. Lögtingsvalið verður sum áður nevnt eisini í hesum árinum. Tað skulu vit vinda aftur til.

SOSIALURIN

Varð avhølvaður

Tveir ungir menn í Havn eru handtiknir fyrri at hava lagt á ein drong á alfara vegi

Sunnunáttina varð ein 15 ára gamla drongur álopin í Eysturbýnum í Havn. Hann varð so bukaður, at hann noyddist út á skaðastovuna

á Landssjúkrahúsinum, men slapp kortini heimaftur. Álopið varð meldað til politið, sum mánadagin tók

tveir ungir menn, og teir eru skuldsettir fyrri álopið. Menninir eru ávikavist 20 og 21 ára gamlir.

randi

Innbrot í Fuglafirði

Mánanáttina varð brotið inn í handilin hjá Haraldsen í Fuglafirði. Stolið er nakað av sigarettum og pengum.

Lesarabrøv

Ung arbeidsleys og pensionistar

At Føroya land er farið av knóranum og fólk flýggja í hópatali, er eingin ivi um. Eftir eru so bert nøkur, sum enn royna at halda skansan, hóast alt bendir á, at tey neyvan fara at megna tað.

Sambært bløðunum eru 20-25% arbeidsleys, og eingin vón fyrri framman, sambært ráðgevdandi nevndini, og tó hevur hópur av pensionistum framhaldandi arbeiði, serstakliga hjá tí almenna. Ungir menn verða sendir til hús, meðan pensionistar, ið óivað standa leiðsluni nærri, verða verandi.

Felag teirra arbeidsleysu

hevur fleiri ferðir verið frammi við uppskoti um avloysarskipan, og er hetta ivaleyst ógvuliga áhugavert. Umboð fyrri Arbeidsloysisskipanin hevur somuleiðis nevnt um solidaritet frá teimum fastlønntu, um t.d. at taka part av pensiónsgjaldinum til hjálpar sum innigjald til skipanina. Hetta týskist somuleiðis við fyrsta eygnabrá eisini skilagotti fyrri vanlig fólk, men formaður Starvsmannafelagsins hevur í viðmerking greitt frá hesum viðurskiftum.

Mær týkir, at leiðslurnar á teimum ymiskum stovnum (serstakliga teimum almennu)

fyrst áttu at syrgt fyrri at fylgt áheitanini frá lögmanni fyrri 1/2 ári síðani, tí sum er eru fleiri pensionistar í fóstum størvum, sum bæði fáa løn fyrri sítt arbeiði, fólkapensión og eftirlønargjald samstundis, so tíðin má ivaleyst vera komin, at rudda upp innan almennu fyrirsitingina. Vónir høvdu tá kanska verið um, at onkur arbeidsleysur kundi komið í teirra stað, og nakrar menniskjalagnur høvdu verið bjargaðar, áðrenn Føroya land gjørdist enn fátækari fyrri fólk í besta blóma, sum annars høvdu farið av landinum.

Starvsfólkaleiðarar kring alt

landið og øll tit, ið hava pensionistar í starvi, áttu at givið hesum gætur. Áheitanin frá lögmanni, um at siga øllum upp, ið eru blivin 67, samsvarandi teimum treytum, tey nú einaferð hava, eigur at verða fylgd. Eg skal í hesum umfari lata vera við at nevna nøkur ávís arbeiðspláss, men tey eru fleiri. Eg skal ístaðin minna á orðatakið, sum sigur, at maður kemur aftur í mannus stað.

Við heilsan og tækk fyrri uppsøkuna

arbeidsleysur
starvsfólkamaður

TILBOÐ frá LILJUNI

DAMUKLIPP 150,-
HARRAKLIPP 100,-
REFLEKS 50,-

Vinarliga bílegg tíð!

SALONG LILJAN
Torfingsgøta 6
100 Tórshavn Tlf. 14768

ADC-Heilsølan

Láðavegur 14 - Tórshavn - Tlf. 15828 - Fax 15893

ARBEIÐSHANDSKAR
til øll endamálið - bæði á sjógv og landi